

La millora de l'adequació clínica

Xavier Bonfill

Director
Annals de Medicina

Ja està plenament acceptat a tot el món que a més dels indubtables avenços que la medicina ha aportat en termes de quantitat i qualitat de vida, també ha generat situacions d'excés i d'iniquitat en l'accés a aquelles prestacions sanitàries beneficioses. És a dir, si en una gràfica posem a l'eix de les ordenades l'efectivitat clínica de totes les prestacions sanitàries i a l'eix de les abscisses els inconvenients (com una suma d'efectes adversos i molèsties de tot tipus), la relació resultant no sempre és prou avantatjosa. I si hi afegim la variable dels costos econòmics associats, arribaríem a la conclusió que, de vegades, el què aconseguim en termes de salut compensa molt poc o gens els danys i els costos que se'n deriven.

El repte consisteix, per tant, en identificar aquelles proves diagnòstiques, tractaments, etc. que aporten poc valor i no són cost-efectives i trobar la manera de reduir-les al màxim. També hauria de ser un objectiu garantir que tothom tingui accés a les prestacions assistencials que tenen prou valor, encara que en el nostre entorn aquest problema té unes dimensions menors.

En els darrers anys, han sorgit arreu iniciatives que intenten fer front als reptes esmentats. A Catalunya, a més, s'han impulsat interessants iniciatives per incidir localment en el mateix sentit. Es tracta de comissions o grups de treball professionals que s'han anomenat de millora de l'adequació o de la pràctica clínica. En el **Vidre i mirall** d'aquest número trobareu les experiències hospitalàries més desenvolupades i en el proper presentarem les d'àmbit de l'atenció primària. A més de tenir l'oportunitat de conèixer com ha desenvolupat la seva activitat cadascuna de les institucions, aquestes presentacions són alhora una invitació a la resta de centres assistencials de sumar-s'hi i de coordinar esforços, si és que no ho han fet encara.

A **Roda contínua...** l'article sobre **Seguretat del pacient** ens aporta una informació molt valuosa sobre les caigudes en pediatria als hospitals, per tal de prevenir i actuar-hi correctament. Per la seva banda, el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya s'ha posicionat de manera clara i rotunda davant dels tractaments oncològics i pal·liatius sense evidència científica, tal com es pot llegir al corresponent article. Tant de bo aquest pas sigui un punt d'inflexió per evitar els abusos que de vegades es produeixen davant la situació desesperada de pacients i familiars, proclius a acceptar qualsevol promesa de curació.

A **Proves i evidències**, des de l'AQuAS ens expliquen el SARIS o Sistema d'Avaluació de la Recerca i la Innovació en Salut, amb el qual es proposen millorar l'avaluació responsable i transformadora de les activitats de recerca que es duen a terme a Catalunya.

L'**Eponímia** està dedicada al bàlsam català i ens permet seguir les vicissituds històriques i les controvèrsies al voltant d'aquest tractament que fou tan popular durant el segle dinou.

Als **Clàssics**, Joan M. V. Pons i G. Permanyer ens porten la traducció d'un article de William Silverman, de l'any 1986, on l'autor reivindica el que s'ha anomenat el pensament crític com una forma de fer avançar la medicina. Sens dubte, es tracta d'una reflexió pionera del que posteriorment va donar lloc a la medicina basada en evidència, a la millora dels processos de revisió editorials i als propis estudis sobre les debilitats de la recerca clínica.

Finalment, al **Fent de...** hi podem trobar les contribucions dels sengles premis Jordi Gol i Carolina Meléndez d'enguany, els Drs. Ramon Bayés i Dolors Juvinyà, respectivament. Guardons llargament merescuts per la seva admirable trajectòria.

Correspondència: Dr. Xavier Bonfill
Servei d'Epidemiologia Clínica i Salut Pública
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
C/ Sant Antoni M. Claret, 167
08025 Barcelona
Tel. 935 537 810
Fax 935 537 809
Adreça electrònica: xbonfill@santpau.cat